

JÓZEF TRACZ

1. Dane osobiste (imię, nazwisko, stopień, wiek, zawód i stan cywilny):

Kanonier Józef Tracz, ur. 25 lipca 1924 r., uczeń, kawaler.

2. Data i okoliczności zaareztowania:

Zesłany 10 lutego 1940 r. W domu wczesnym rankiem, niespodziewanie.

3. Nazwa obozu, więzienia lub miejsca przymusowych prac:

Woj. Archangielsk, pow. Kotłas, posesiołek Monastyr[i]ok, Prywodino [Priwodino].

4. Opis obozu, więzienia:

Baraki rzędem, teren równy nad rzeką Dzwina [Dwiną], koło baraków chodniki drewniane. Mieszkania ciasne, higiena nadzorowana bez pomocy.

5. Życie w obozie, więzieniu:

Praca od 8 do 10–12 godzin dziennie. Przymus. Warunki pracy nieskomplikowane, normy duże, wynagrodzenie marne. Wyżywienie za pieniądze – mało tłuszczu. Spoistość narodowa duża, kultura wyższa od tubylców.

6. Stosunek władz NKWD do Polaków:

Brutalne zahaczanie tematów rodzinnych, przemowy komendanta posesiołka o komunie, informacje o Polsce obelżywe, mylne i nieprawidłowe.

7. Pomoc lekarska, szpitale, śmiertelność:

Pomoc lekarska w 50 proc. możliwa (mało lekarstw). Szpitale oddalone. Śmiertelność dość duża, zazwyczaj małe dzieci i starszycy, na ogół [z powodu] przeziębienia.

8. Czy i jaka była łączność z krajem i rodzinami?

Łączność z krajem była, rodzina wiedziała o naszych warunkach.

9. Kiedy został zwolniony i w jaki sposób dostał się do armii?

Zostałem zwolniony 3 września 1941 r. Po wyjeździe na południe wstąpiłem przez pobór do wojska.